

STRESZCZENIE

Celem projektu badawczego było ustalenie, czy i w jakich warunkach odbiór poezji wpływa na twórczość zdefiniowaną jako myślenie dywergencyjne.

Badanie 1a z udziałem grupy uczniów ($N = 99$) wykazało, że deklarowane zainteresowanie poezją koreluje z myśleniem dywergencyjnym, a wytłumaczenie tego związku w psychologicznych terminach możliwe jest poprzez uwzględnienie takich cech odbiorcy jak refleksyjność (potrzeba poznania) oraz zdolność zatapiania się w treść poezji i emocje w niej wyrażane (immersję).

Badanie 1b wykazało, że generowanie pomysłów przez pasjonatów poezji ($N = 49$) można wyjaśniać zainteresowaniem poezją, jej rozumieniem oraz słabym empatyzowaniem. W *Badaniu 2* ($N = 132$) wykazałam, że odbiór poezji konwencjonalnej nie sprzyja twórczości. Celem *Badania 3* ($N = 254$) było przetestowanie hipotez o wpływie odbioru poezji na myślenie dywergencyjne. Analizowałam kilkaset wierszy pod względem cech poezji, kluczowych w procesie jej odbioru. Celem tych analiz było stworzenie klasyfikacji poezji z uwzględnieniem kryterium jej pro-twórczej wartości. Wybrałam także teksty kontrolne i opisałam je pod względem ich cech, podobnie jak w przypadku poezji. *Badanie 3* pozwala na sformułowanie wniosku, że oryginalna, emocjonalna poezja sprzyja oryginalności (poezja poszerzająca znaczenia), poezja konwencjonalna hamuje różnorodność, zaś wyniki dotyczące wpływu poezji narracyjnej (dookreślającej znaczenia) na twórczość nie są konkluzywne. Rymowanie poezji sprzyjało jej potencjalnie twórczemu wpływowi w przypadku poezji emocjonalnej, zaś nie sprzyjało w przypadku poezji narracyjnej. Projekt był próbą wyłonienia modelu wyjaśniającego wpływ poezji na twórczość poza-poetycką.

Słowa kluczowe: myślenie dywergencyjne, odbiór poezji, metaforyka poezji, intuicyjność, refleksyjność, zdolność do immersji